

Робоча зустріч “Ліс, клімат, війна. Сучасні виклики ”
2 серпня 2022 р., 10:00-14:00, Zoom

ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

Сергій Зібцев, Олександр Сошенський

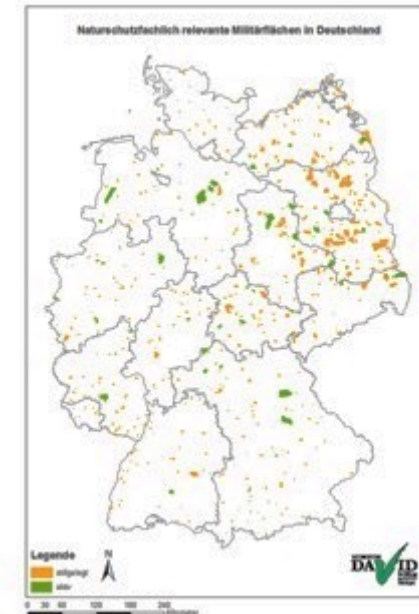
Національний університет біоресурсів і природокористування України, Регіональний Східноєвропейський центр моніторингу пожеж

Забруднення ВВП, протимінна діяльність в Україні та світі

1. Друга світова війна (Німеччина, Україна, інші країни)
2. В'єтнам після війни з США. Афганістан після вторгнення СРСР.
3. Країни Азії, Африки, Близького Сходу, Південної Америки;
4. Боснія та Герцеговина, , Північна Македонія, Сербія, Хорватія;
5. ООС 2014-2016 - Луганської та Донецької області, 24.02.24 – Україна

Наразі нараховується більше 110 млн. активних мін більш ніж у 68 країнах світу і ця кількість щорічно зростає (Prem et al., 2021, Facts about landmines)

Вплив військових конфліктів на ліси

1. Персональна небезпека для працівників ЛГ та місцевого населення.
2. Загрози від ВНП для тварин та птахів.
3. Знищення лісів через бойові дії та пожежі від них, обмеженість спроможності гасити пожежі на територіях забруднених ВНП.
4. Скорочення робочих місць у ЛГ, відтік кадрів.
5. Неможливість проведення охорони лісу, лісокультурних, лісозахисних та ЛГ заходів, заготівлі та використання продукції лісу.
6. Підвищення ризику самовільних рубок лісу.
7. Посилення користування лісом у зонах за межами бойових дій внаслідок міграції населення. Обмеження наукових досліджень, інвентаризації лісів тощо, необхідність оновлення категорій лісів, планів лісоуправління.

Міжнародні організації, що опікуються проблемою замінованих лісів та лісів із ВНП

- Глобальну координуючу роль із протимінної діяльності здійснювали ООН, НАТО, ОБСЄ в межах своїх можливостей і мандатів на основі:
 - Конвенції: «Про заборону протипіхотних мін»; «З касетних боєприпасів»; «З конкретних видів звичайної зброї»; «Про права інвалідів»
- HALO Trust
- Женевський міжнародний центр гуманітарного розмінування
- Хорватський центр з протимінної діяльності та інші
- Швейцарський фонд протимінної діяльності
- Данська група з розмінування

<https://mine.dsns.gov.ua>

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети

Авіаційні бомби	Авіаційні ракети	Артилерійські снаряди	Балістичні ракети	Постріли осколкової гранати	Ручні гранати	Касетні боєприпаси
Міни пастки	Мінометні міни	Протипіхотні міни осколкової дії	Протипіхотні фугасні міни	Протитанкові міни дистанційного мінування		
Протитанкові міни фугасної дії		Протитанкові керовані ракети		Реактивні снаряди		

Авіаційні бомби

Характерні ознаки авіаційних бомб

1. Мають великий розмір та вагу.
2. Виготовлені у вигляді циліндру, каплеподібні.
3. Мають підвісні засоби.
4. Мають стабілізатори у вигляді парашуту або лопатей.
5. Споряджаються вибухниками в головній або в донній частині.

Категорично забороняється:

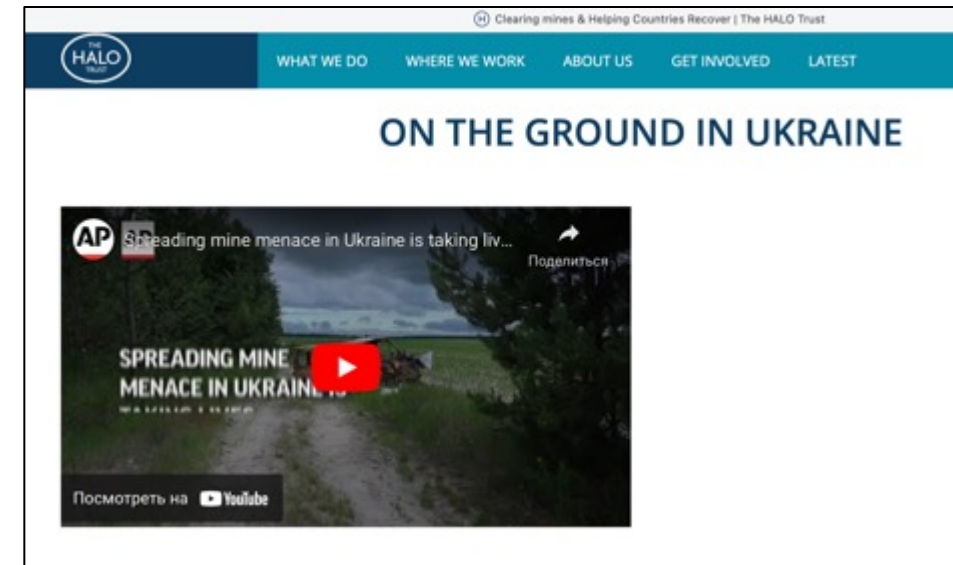
1. Виконувати будь-які механічні, термічні та інші впливи на корпус бомби.
2. Переміщувати бомбу з місця її знаходження.

Міжнародні організації, що опікуються проблемою замінованих лісів та лісів із ВНП: можливості для громад та відомств

Прозорість їх діяльності, яка не пов'язана з державною таємницею, створює можливості для відомств, їх територіальних органів, окремих громад, місцевих органів влади, неурядових організацій щодо:

- підвищення обізнаності,
- безпеки фахівців та місцевого населення за рахунок отримання відповідних інформаційних матеріалів, участі у семінарах та навчаннях.

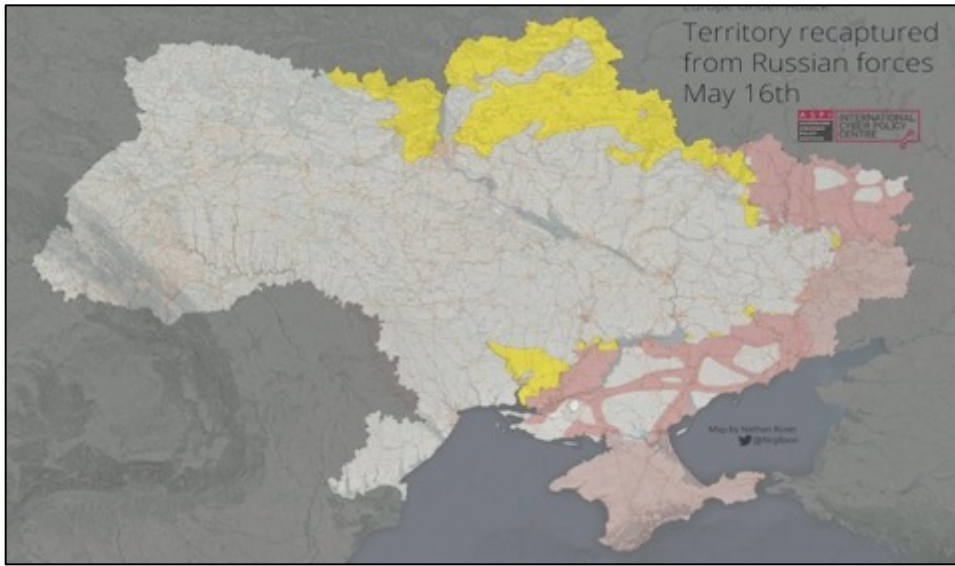
Необхідне їх безпосереднє звернення до зазначених міжнародних організацій.

Протимінна діяльність в Україні

- Кодексом цивільного захисту України (ст. 17 глава 4 Розділ III),
- Законом України “Про протимінну діяльність в Україні” (2019),
- “Про утворення Національного органу з питань протимінної діяльності”; “
- Про упорядкування робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів” (11 грудня 1999 року № 2294),
- “Про затвердження Правил позначення небезпек, пов’язаних з мінами та вибухонебезпечними предметами - наслідками війни” (17 квітня 2019 року № 372),
- “Про затвердження Порядку ведення обліку операторів протимінної діяльності”
- “Про організацію робіт з виявлення, знешкодження та знищення ВВП на території України та взаємодію під час їх виконання”,
- Інструкцією з організації та проведення робіт з розмінування місцевості на території України підрозділами та спеціалізованими підприємствами МНС

Приклади карт, які відображають війну в Україні (потенційно забруднені ВНП території)

© Map by Nathan Ruser @Nrg8000

© GICHD

© @DefenceHQ

© Сервіс протимінної діяльності ДСНС

© 2022 Institute for the Study of War and AEI's Critical Threats Project

Моніторинг ландшафтних пожеж в Україні протягом дії воєнного стану

Місяць	Всього пожеж		Розподіл площі пожеж за типами ландшафтів, га					
	кількість	площа, га	ліси	в т. ч. хвойні	землі с.-г. призначення	інші природні ландшафти	населені пункти	
Лютий-Березень	всього	2036	1027669	109217	34853	537304	325252	55896
	в т.ч. в обл. з військ. діями	725	484210	46595	21563	244979	157508	35128
Квітень	всього	279	104913	8878	2717	53376	29396	13263
	в т.ч. в обл. з військ. діями	125	64957	6715	2386	27184	20946	10112
Травень	всього	395	261960	100682	69757	58971	82493	19814
	в т.ч. в обл. з військ. діями	193	170030	74381	52659	25191	55665	14793
Червень	всього	241	150054	51059	33541	35517	44788	18690
	в т.ч. в обл. з військ. діями	196	134443	48522	32299	29920	40594	15407
Всього		2951	1544596	269836	140868	685168	481929	107663
в т. ч. в областях з військовими діями		1239	853640	176213	108907	327274	274713	75440

Лісоуправління в лісах з ВНП

Пріоритетні кроки:

1. Розробка НПА, щодо ідентифікації лісів з ВНП та управління ними
2. Інформування населення та інших сторін щодо ділянок з ВНП
3. Організаційні заходи у щодо поводження з ВНП (ЛГ, ОУЛМГ, ДАЛРУ)
4. Співпраця зі спецпідрозділами, що займаються розмінуванням
5. Регламентація діяльності на потенційно небезпечних територіях
6. Моніторинг та інформування щодо динаміки площ забруднених ВНП

Пріоритетні кроки для установ ПЗФ в умовах війни та забруднення ВНП

- Оцінювання та картування ризиків для населення та персоналу, а також флори та фауни від забруднення територій ВНП;
- Розроблення планів розмінування території з встановленням пріоритетів для місць відвідування населення, пожежонебезпечних та радіоактивно забруднених територій;
- Розробка планів управління забрудненими ВНП територіями, у тому числі пожежного облаштування території;
- Вжиття заходів із забезпечення безпечних умов праці та попередження відтоку кваліфікованих кадрів.

Он-лайн портал з актуалізованою інформацією щодо лісів з ВНП

У співпраці з зацікавленими ЦОВВ ініціювати розробку он-лайн платформи «Геопросторові дані щодо площ лісового фонду, забруднених ВНП»:

- визначити джерела картографічної інформації щодо площ лісового фонду, забруднених ВНП
- технології оперативного картування площ лісового фонду, забруднених ВНП
- процедуру інтеграції даних та забезпечення он-лайн доступу до них
- порядок взаємодії з існуючими гео-просторовими сервісами Міндовкілля, ДСНС, Держгеокадастру тощо

Така робота розпочата в ДП «ЛІАЦ».